

szivárgó hányadát – eltekintve a szélsőséges esőzésektől –, az erdők valóban felveszik. Ez azonban nem baj, mert ezáltal magas energetikai értékű szerves anyagot képeznek évről évre, amivel a szén-dioxid megkötésén keresztül valóban a leghatékonyabb módon szolgálják a klímavédelmet.

Azt negatívumnak felhozni, hogy az erdő alatt a mélyebb rétegekbe be nem szivárgó víz hiányozni fog az alacsonyabb térségekből, vagy hogy a Duna és a Tisza partjai felé történő vízáramlás ezáltal megszűnik, a hivatkozott mérések nem bizonyítják.

Mint ahogy azt a kijelentést sem, hogy „*a régióban fontos szőlőtermő területek és szántók is vannak, amelyeket így az erdők közvetetten szárítanak*”. Csak megjegyzésként említem, hogy a szőlőültetvények transzspirációs vízfelvétele (500–600 mm/tenyészidőszak) jóval nagyobb, mint a fenyveseké vagy akácosoké.

Sőt, ahogy riportalanyunk mondja, e mélyebb talajrétegekbe be nem szivárgó csapadék táplálná „*a mélyen fekvő lápterületeket, illetve a hátság tavait is. Utóbbiak szinte mind egyike kiszáradt mára*”.

Igen veretes állítások a 4 község határában, 4 vegetációtípusban összesen 8 időpontban felvett talajnedvesség-mérésekből. Szerencsére, a riportalany szerint a „*Duna–Tisza köze vízellátási bajaiért nem csupán az elhibázott fásítás felelős*”. Mégis „*az erdőtelepítés olyan szárító faktort jelent*”, hogy a mellette, „*tőle*

vízét kapó területek szénmegkötő képessége jelentősen csökken, sőt nettó szénkibocsátókká válnak”. Ezért a „*világ számos pontján Hűbele Balázs módjára fogtak a klímavédelmi erdőültetésekre, de ezek hatékonysága sokszor megkérdőjelezhető*”.

A Duna–Tisza közti homokhátságtól, azaz a mikro léptékű lokális szinttől tehát így juthatunk el a globális, azaz az egész bolygónkra érvényesíthető kijelentésekhez. Még szerencse, és a riportalany is hozzáteszi, hogy „*Ezekből az eredményekből nem lehet azt az általános következtetést levonni, hogy klímavédelmi erdőtelepítés általánosan hiúlyeség*”.

A riport utolsó mondata, amely így szól: „*Pedig a klímaváltozás súlyosbodásával egyre fontosabb, hogy a könnyen félrevezethető érzelmek helyett inkább a racionalitás vezesse tetteinket*”, talán némi megnyugvást jelenthet az erdészek számára, mert a „*racionalitás*” jegyében remény látszik a kérdéskörrel foglalkozó különböző platformok képviselőinek egy asztal mellé történő leültetésére.

Tehát nem kell elkeserednünk, hanem helyén kell kezelni a dolgokat és olyan erdőtelepítési programmal kell előállnunk, ami összhangban áll a különböző stratégiákkal, így a biodiverzitás- és klímavédelmi célokkal, de hangsúlyozni szeretném, az erdőgazdálkodás hosszú távú érdekeivel is.

dr. Führer Ernő

okl. erdőmérnök

Fotó: Nagy László

Egy fa, meg hatvanötezer háztartás

A hírportálok felületeiről bizonyára sokan értesültek arról, hogy a június végi vihar miatt Debrecenben hatvanötezer háztartás napokra áram nélkül maradt. Azt viszont kevesen tudják, hogy a hírektől eltérően nem a várostól keletre, hanem az északra húzódó nagyfeszültségű vezetéket érte sérülés. Az a vezeték pedig nem más, mint a debreceni Nagyerdőt szeli át hűrszerűen, kelet–nyugati irányban.

A több mint fél évszázada – a szakmai tiltakozások ellenére – létesült fátlan folyosón nemcsak a nagy-, hanem a közepesfeszültségű távvezetékek és a gyógyszergyár iparvágánya is együtt „utaznak”.

Sőt újabbán ezen a fátlan pásztán hullámszik a kéretlen vendégeknek szinte kiirthatatlan mezeje is, itt terül el a Nagyerdőt konokul ostromló özönnövények „génbankja”.

A folyosó létesítési körülményei közül ne felejtjük el, hogy a fájó seb orvoslására az erdő tömbjéhez közvetlenül csatlakozóan tizenöt hektárnyi erdőt telepítettek.

Térjünk vissza a vihar napjához. Az esőzésektől fellazult talajon álló nyolcvanéves kocsányos tölgyesből a hatalmas erejű szél egy derekasan vastag, szélső fát tövestől csavart ki, ami lombkoronájával a magasfeszültségű hálózatra (és az iparvágányra) zuhant.

A fa a vezetékeket ugyan nem szakította el, azonban a tartószlop legfelső, rácsos tartószerkezetét letörte, a vezetékek egymáshoz érve zárlatot okoztak. Este tíz órára így maradt hatvanötezer lakás áram nélkül egyetlen, korántsem kivénhedt, sőt makkegészséges kocsányos tölgy kidőlésével.

Az áramszolgáltatást csak ideiglenesen kiépített hálózatra való áterheléssel tudták helyreállítani. A megrongálódott oszlop javítását két hét alatt befejezték.

A kidőlt óriást összedarabolták, környezeti szolgáltatásainak helyreállításához legalább nyolcvan évre van szükségünk...

Gencsi Zoltán

okl. erdőmérnök

